

VĂDENI pe Prut

com. Cavadinești, jud. Galați

**MONOGRAFIA FOLCLORICĂ A
UNUI STRĂVECHI SAT ROMÂNESC**

Editura SAECULUM I.O.
București – 2022

Cuprins

Cea mai veche știre europeană despre Prut și zona Vadului de la Vădeni	7
Cum trebuie concepută și realizată o „monografie folclorică” (<i>În loc de Pefață</i>).....	9

I. STUDIU INTRODUCATIV

1. AMBIANȚA NATURII	13
Zărilor satului.....	13
Înfățișarea geografică a satului	15
Raiul naturii.....	19
Terenurile arabile, pădurile, viile, bălțile, pășunile și oglinzile de apă.....	21
Aliniamentul de movile.....	23
Punți spre trecut.Sat de centru al țării, ajuns la marginile ei.....	27
Prutul – stimulator al vieții, din străvechime	28
2. COLECTIVITATEA UMANĂ DE PE PRUT	33
Așezări medievale dispărute pe raza satului Vădeni	33
Piscanii	34
Gura Ielanului.....	35
Rădeni sau Rădeana.....	36
Vadul Cârstei/Crâstei.....	37
Telejna /Telejina/Telejin	38
Tăuți.....	39
Anchete arheologico-mitologice despre ce ascunde pământul la Vădeni	43
Urme de așezări străvechi pe teritoriul actualului sat Vădeni și întâmplări de mai bine de un veac	49
Enigmatica istorie a satului Vădeni	56
Ultima metamorfoză a satului(sfârșitul secolului XVIII-secolul XX).....	62
Câteva considerații de acum 130 de ani despre satul Vădeni.....	72
Istoria satului între cele două războaie mondiale 1916-1918; 1940-1945 (Uciderea masivă a bărbaților).....	78
Amintiri din anii războiului și ai secetei (1940–1947)Povestirile unui martor ocular.....	81
Istoria satului Vădeni (1948-1990). Interviu cu Neda Gâlea, fost conducător al GAC-ului	86
Ultimele trei decenii din viața satului (1990-2022).....	100
Sentimentul frustrării de a nu mai fi în mijlocul țării.....	104
Câțiva ani de administrație locală independentă.....	105
Grănicerii în viața satului Vădeni	110

Afinități cu localitățile din preajmă	113
Ocupațiile.....	116
Lăcașurile de cult	122
Școala – calea spre carte.....	132
Sub semnul ritmurilor arhaice	141
Descânțece, practici magice, medicina populară.....	152
Universul mitologic (Lumea tainelor – cartea vieții și a naturii).....	155
[Șerpii. Realitate și mit. Credințe privitoare la șerpi și alte reptile, întâmplări privitoare la ele și remedii].....	158
Misterioșii căutători de izvoare	175
Pietre de hotare.....	176
Forme mai vechi și noi de socializare și petrecere.....	178
Modalități de supraviețuire a folclorului.....	181
Troițele.....	188
Supranumele (Poreclele și lămurirea lor).....	190
Texte culese	192
Scrisori de la două distinse personalități care au poposit o vreme în Vădeni	200
Documente rămase de la Tatăl meu, Ioan Oprișan	207
Scrisori de la Tatăl meu, din concentrări	209
 3. CURGEREA ANILOR ȘI TRECEREA OAMENILOR ÎN PERSPECTIVA ETERNITĂȚII.....	 213
Marile sărbători de peste an și mentalitatea satului.....	213
Momentele esențiale ale existenței umane în obiceiurile și tradițiile de la Vădeni	225
Nașterea.....	226
Căsătoria.....	235
Moartea	249
 4. CÂTEVA REFLECȚII FINALE	 265
Cronică subiectivă a ultimelor opt decenii din viața satului.....	265
Considerații generale asupra înfățișării, caracterului și inteligenței localnicilor.....	269
Scriitori și mari personalități în preajma Vădenilor.....	271
Gânduri pentru viitor	273
Monografia – o carte de căpătâi a Vădenilor.....	274
Vădenii într-o nouă viziune.....	276
 II. CREAȚII LITERARE ÎN VERSURI	
Culegerile de texte literare în versuri din Vădeni	281
 1. POEZIA OBICEIURILOR TRADIȚIONALE	 285
1. CALOIANUL	285

2. PLUGUȘOARE	286
3. URSUL	306
4. ORAȚII ȘI CÂNTECE DE NUNTĂ	307
5. CÂNTECE DE ÎNMORMÂNTARE	311
6. VRĂJI	315
2. <i>EPICA POPULARĂ</i>	325
1. BALADE	325
2. JURNALE ORALE	338
3. <i>LIRICA POPULARĂ</i>	340
4. <i>STRIGĂTURI</i>	422
5. <i>GHICITORI</i>	425
6. <i>JOCURI DE COPII</i>	432

III. CREAȚII LITERARE ÎN PROZĂ

Culegerile de texte literare în proză din Vădeni	435
Constantin Cășleanu (1905–2001) Cel mai bun povestitor	439
O povestitoare în duhul ultimilor ani Aristița Cârnic (1940-2019)	442
Repertoriul Aristiței Cârnic	445
I. <i>BASME FANTASTICE</i>	447
Făt-Frumos	447
Catolca dăruită de Vânt	456
Râpa Harapului	461
Dracu cel Mititel	465
Fata din icoană (Prima înregistrare)	469
Fata din icoană (Reînregistrare)	477
Fata ursită să se căsătorească cu un prinț mort	485
Doi feți logofeți	487
Fata cu cerbu	490
[Vin turci cu măciuci]	495
2. <i>BASME ȘI LEGENDE MITOLOGICO-RELIGIOASE</i>	499
1. Legende cosmogonice	499
3. <i>LEGENDE ȘI POVESTIRI SUPERSTIȚIOS-RELIGIOASE</i>	517
Zânele – o realitate!	517
„Ursita omului“	520
[Menirea ursitoarelor se împlinește]	521
Aflatu	523

Ursitul.....	527
[Boala prefăcută-n babă].....	529
[Ciuma]	530
[Viziuni asupra lumii de dincolo]	531
4. POVESTIRI SUPERSTIȚIOASE	533
Ciasul cel rău	533
Oameni vrăjiți.....	534
Calu bălan	535
Preuteasa strigoaică	536
„Acu îi omu sângur strigoi“	537
[Apariții necurate]	538
[Ființă vie sau strigoi?]	540
[I-au rămas pantofii lângă piatră...]	543
„Bănuțul acela i-a adus lui averea...“	545
[Puterea vrajei]	549
Mireasa moartă învie	551
[O ieșât morțâi din morminti]	552
[Așa-zise apariții ale Necuratului]	553
Apariții nocturne.....	555
Șarpele casei.....	559
Credințe protectoare a religiei.....	560
Șarpele neprimut de pământ	561
[Știri despre lumea de dincolo]	562
Prevestirea prin ghicit	564
Câinele și Pisica	565
5. POVEȘTI ȘI POVESTIRI ALE ÎNȚELEPCIUNII	567
1. Povestiri cu personaje – noțiuni abstracte.....	567
2. Povestiri pe tema inteligenței malefice și a superiorității spirituale a femeii față de diavol.....	606
6. POVESTIRI NUVELISTICE	617
1. Tradiții și povestiri istorice	617
2. Povestiri despre comori[Povestea unei căldări cu galbeni]	620
7. MEMORATE	633
Cel mai vestit „rateș“ de pe Drumul Brăilei.....	633
8. SNOAVE.....	671
Cu Păcali.....	671
[Care nevastă e mai deșteaptă?]	678
Un om doar cu un topor	679

[„Poati ni faci loc în rai...”]	682
[„Tu ai loc în rai”]	683
[„Nu se-aude, părinte...”]	684
[Popa și dascălul pedepsiți]	686
[„Ci va spuni el, i-ativărat”]	687
[Vin din butoiu „la care-ai dat dumneata cep”]	688
[Cu ou di cal...]	690
[Ou di cal]	691
[Ou di cal](variantă)	692
Ou di cal(variantă)	694
[O minciună pe negândite]	696
[Cei primiți de o femeie, vin toți odată]	697
[Cu căciula furată]	698
[Jădanu și vaca]	699
Moartea la grădiniță	700
O glumă	701
Altă glumă	702
[Haine noi]	703
Femeia leneșă	704
„Băietu nostru s-o dișteptat!”	706
Taci și înghite!	707
Palanca	709
Potlogu di ochincî	710
Păcălituri la pețitul miresei	712
Popa și Dascalul la o femeie	713
[Haine închipuite]	714
[Descoperirea propriului „eu” prin oglindă]	716
„Înc-am fost fati mari”	717
Cu căciula	718
[Dac-ar da Dumnezeu ș-ai muri tu...]	719
GLOSAR	721
LISTA LOCUIITORILOR SATULUI VĂDENI(DE PE VREMEA LUI AL.I.CUZA PÂNĂ AZI)	733
FAMILIILE ÎMPROPRIETĂRITE LA 1864 (doar parțial rememorate de bătrânii satului în 1960)	737
INDICE DE PERFORMERI DE LA CARE S-AU CULES TEXTELE LITERARE ȘI INFORMAȚIILE DESPRE ISTORIA SATULUI	738
GENEALOGII	739
BIBLIOGRAFIE ESENȚIALĂ	743
CONSIDERAȚII REZUMATIVE	749

1. AMBIANȚA NATURII

Zărilor satului

Pare o pedeapsă divină că așezării umane Vădeni, de pe apa Prutului, i s-a închis orizonturile spațiale către trei dintre punctele cardinalale: spre Sud, spre Vest și parțial spre Nord.

Dealul „Brăilei“, înalt ca un piept de uriaș, îi obligă pe cei născuți aici să-și îndrepte privirile doar spre Răsărit și parțial spre Nord, vreo doi trei kilometri, până dincolo de balta Mața, unde, alt deal le închide total vederea spre localitatea Cârja, următoarea așezare vecină în amonte.

Dar ce bucurie să-ți suradă zorile dinspre Prut și să-ți zâmbească dimineața Sfântul Soare, binecuvântându-ți ziua cu apariția lui dinspre dealul de dincolo de Cucoara – întâi roșu-roșu și apoi din ce în ce mai strălucitor, luându-ți vederea dacă îndrăznești să-l privești mai mult, cum se întrupează în toată strălucirea lui –, umplând lumea de lumină și viață.

Din păcate, acum – de vreo două sute de ani, întrerupți de binecuvântata perioadă interbelică, când întregul românesc și-a recăpătat rotunjimea lui firească – tot îți arunci doar privirile către Cucoara și Paicu, așezările românești de la poalele dealului răsăritean, atât de apropiate, cu care comunitatea noastră s-a amestecat, prin rudenie de sânge sute și sute de ani, fără să poți ajunge fizic acolo.

Căci le era mult mai ușor celor din Vădeni și din satele de pe malul drept al Prutului să dea fuga și să-și ia mirese din Cucoara, Paicu, Chircani, Zărnești și celelalte așezări de peste râu sau să-și facă semne de acasă cu mâna sau cu vreo batistă.

Cel mai adesea, însă, îndreptau sclipirea oglinzilor spre ele și, de unde erau, fetele ieșeau să primească mesajele cifrate ale dragostei.

Închizându-se cărările tinerilor spre Răsărit mai bine de două secole, împrietăririle succesive de la Cuza Încoace (1864, 1880, 1888, 1921, 1945) au tot adus oameni din alte părți la Vădeni (căci pământurile boierești se întindeau larg spre apa Prutului) și în felul acesta s-au întărit legăturile cu satele dinspre apus.

Chiar în familia noastră, proprietatea asupra câtorva hectare de pământ foarte bun de la Rateș, Valea Țărnii, primite de către bunicul Ion Dabija de la Cristești, au făcut ca fetele lui să vină să-și muncească chiar lângă via noastră (a lui bunicul Toader Oprișan din veac). Și astfel, tata, Ioan Oprișan, a cunoscut-o pe mama, Smaranda Dabija și după o vreme a trimis mesageri, au pețit-o și a adus-o cu nuntă mare, cu lăutari cu figoarne la Vădeni.

Dar cazul familie noastre nu-i singular! El era precedat chiar prin unirea bunicului Toader Oprișan cu Dumitra (Mitra) Balaș, adusă de preotul cu același nume de familie de la Mălușteni la sfârșitul secolului al XIX-lea, preot care a înlesnit și căsătoria lui Petrea Platon cu Dobrița Balaș, vară bună cu bunica, adusă tot de acolo, de unde preotul avea să aducă și biserica de lemn de la Ghireasca, de dincolo de Berești.

Curios e că foarte puțini tineri s-au „măritat” cum se spune în batjocură celor care se strămută după fete în satele vecine. În schimb satul a fost invadat îndeosebi de fete de pe Valea Horincei, îngroșând rândul celor din Vădeni.

Uneori ele au venit cu toată familia celui împrumutat pe raza satului de pe Prut.

Și așa a tot crescut în amploare satul care, după 1990, a început să scadă vertiginos prin plecarea tinerilor – băieți și fete – pe coclaurile străinătății, după ce îndeosebi Galațiul înghițise zeci și zeci de ființe umane care văzuseră lumina Soarelui la vadul Prutului.

Așa că, acum, chiar dacă dintre cei plecați sau plecate se reîntorc „acasă”, aducând cu ei sau cu ele și partenerii de viață de pe alte meleaguri și își ridică locuințe trainice și frumoase, pustiirea mușcă adânc din ființa satului.

S-a întâmplat că tocmai acum, când dinții Neantului rupe hălci din ceea ce odinioară era atât de viu, să dăm la lumină istoria acestei așezări, care, prin satele ce au premers-o pe teritoriul ei, coboară până în zorii formării poporului român și chiar mai departe cu mii și mii de ani în trecut.

Vă rog s-o primiți ca pe un monument ce-l înălțăm acestei străvechi așezări de glorie a spiritualității naționale.

Înfățișarea geografică a satului

Satul Vădeni se află înșirat de la Sud spre Nord, pe o linie aproximativ dreaptă, de-a lungul Prutului, începând de dincolo de bucla prin care acesta intră cel mai profund în marginea satului, unde era cândva funcțional „vadul” râului; își are centru în dreptul buclei spre Est, din dreptul șesului, utilizat pentru grădinării: Cacea (Câcacea) și se termină în dreptul celei de a doua buclă (spre nord, în amonte) ceva mai depărtată (cca. 200-300 m), de unde râul face o curbă imensă, spre a ocoli bălțile Rădeanu și Mața (spre Nord), în care se varsă afluentul Elanul.

Am început descrierea localității de la Sud spre Nord, pentru că acea parte de Sud – până pe promontoriul pe care fusese înălțată vechea (străvechea) biserică și cimitirul luat de ape, în dreptul noului cimitir, aflat mai spre Apus – constituie vatra străvechiului sat Vădeni, nume sub care a fost preluată moștenirea celor cca. 9-10 așezări tot constituite de-a lungul secolelor și mileniilor pe terenuri care nu fuseseră demult ale nimănui și care, de mai bine de 600-700 de ani deveniseră „voievodale”.

Mai spre Nord, unde construcțiile se împuținează, rămânând ca o simplă sfoară, pe partea dinspre Prut, e o zonă de legătură a satului vechi, cu cel nou, care începe din dreptul actualei biserici până la moara lui Iamandache Lungu.

Iar mai departe, unde locuințele satești sunt doar pe stânga, pe dreapta nemai-fiind nici o clădire, ci doar șesul Prutului până la canalul Hai (construit de oameni, nu se știe când, spre a asigura, pe de o parte, scurgerea bălții Rădeanu în Prut, iar în caz de secete să permită pătrunderea apei din râu în baltă).

În această zonă, satul e cel mai compact având o lățime de mai bine de 500-600 de metri.

Și această parte de sat ni se pare a fi la fel de veche, dacă nu chiar mai veche decât cea de la biserica veche până la marginea dinspre Rogojeni a localității.

Constatând că aici a existat cândva cu mii de ani în urmă (cca. 4-5000 de ani, î.e.n., dacă nu cumva cu mult mai mulți) vechiul cimitir (pe șes, în dreptul casei Linei lui Raiciof), considerăm că aici trebuie să fie localizat vechiul sat Rădeana.

Această parte a așezării se întinde până la Cișmeaua lui Zamfirache Stoica, în partea nordică.

De acolo mai departe, pe partea estică a drumului, se întind bălțile Rădeanu și Mața.

La câteva sute de metri, pe partea stângă a căii ce merge spre baltă, era cândva aria de treierat a satului, într-o zonă netedă, pătrată, de cca. 5-6 hectare, care, din păcate, prin anii '70 ai secolului 20 s-a deteriorat, prin alunecarea imprevizibilă a părții de teren dinspre drum.

Că acea zonă a fost probabil intenționat nivelată, ne-o dovedesc săpăturile arheologice ale lui Titus Udrescu („Carpatica“, VI, 1973-1974, p.23), care au descoperit tocmai acolo „o mare așezare din epoca bronzului“.

Și tot acolo, bătrânii familiei mele au găsit un izvor, având alura unei fântâni părăsite de foarte multă vreme, pe care au amenajat-o pentru oamenii veniți să-și treiere păioasele.

Desigur, mergând spre Nord, pe lângă baltă, dădeai, pe stânga, de „ghețarie“ – o groapă imensă acoperită, la suprafață cu șiruri de maldări de stuf în formă de glugă, sub care se păstrează gheața peste vară. Iar alături, se văd urme de ziduri vechi, dezafectate, a ceea ce va fi fost, cândva, o așezare, se pare mai veche decât cele medievale.

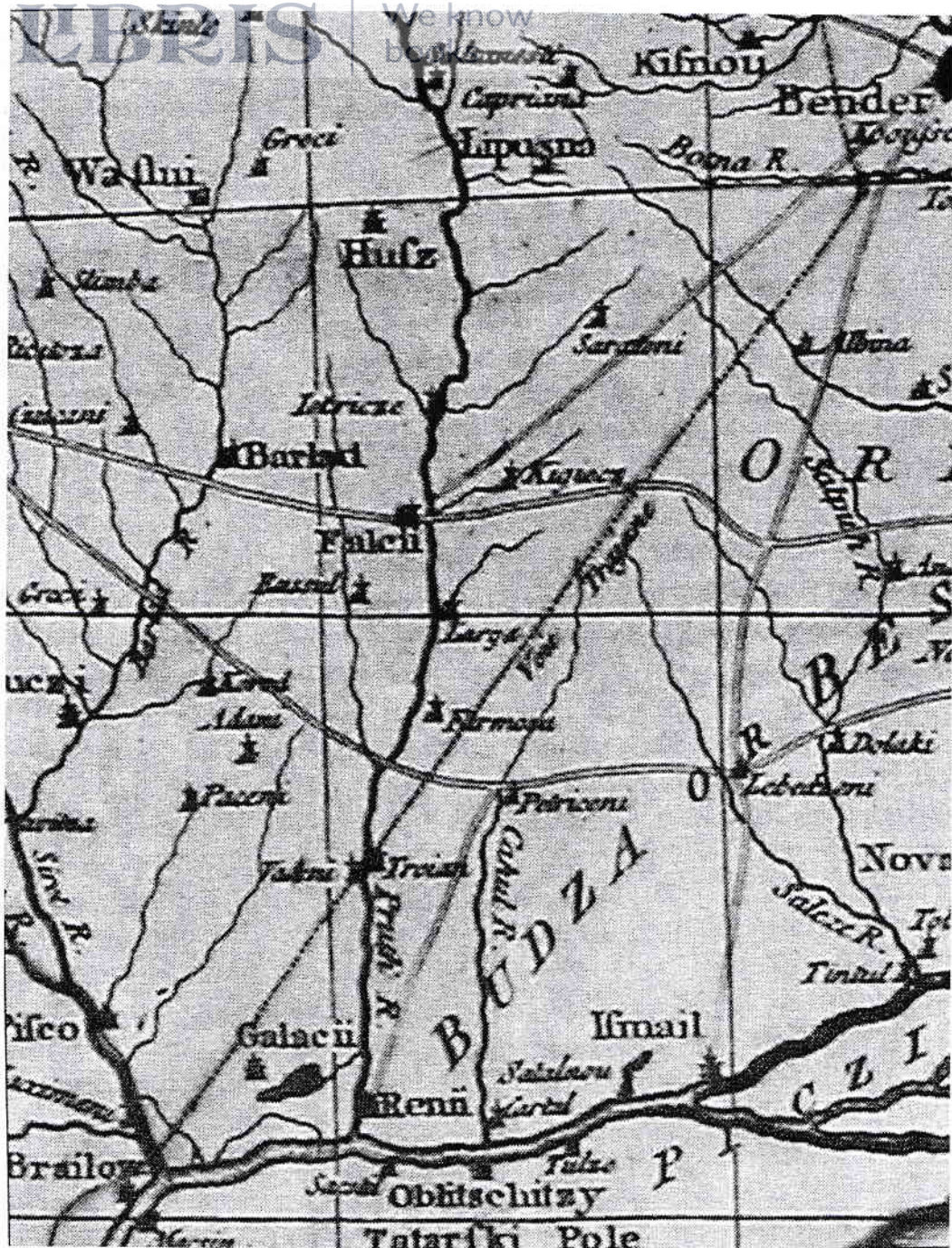
Astăzi, acolo, sunt construcții noi, din cărămidă, unde tot vin „pescari amatori“ spre a cere învoirea să dea cu undița sau spre a cumpăra pește sălbatic sau din crescătoriile amenajate până către canalul Hai.

Supraveghetor și amenajator al bălților e de vreo 20 de ani inginerul Cezar Adrian Dabija.

Mai departe, drumul, care – în fundul văii, spre Nord – se bifurcă în două, te duce, cel dinspre Nord-Vest, spre Blăgești iar pe cel care o ia, drept în loc, spre Est, ajungi la balta Mața, și mai departe spre satul Cârja, primele așezări din județul Vaslui, cu care Vădenii se învecinează.

Punct de reper pentru identificarea celui mai vechi cimitir probabil din epoca Cucuteni, dacă nu cumva mult mai vechi.

Harta lui Andrew Dury, din 1770. Vădenii sunt trecuți pe Prut. Peste râu e localitatea Troian. De la Brăila până la Bender, drumul e trasat cu puncte, fiind cel mai important traseu, Voie Trayane (Via Traiani).

Raiul naturii

Ferindu-ne a cădea în păcatul idealizării, se cuvine, totuși, să arătăm că Vădenii de altădată (chiar și din timpul copilăriei mele), erau, din punctul de vedere al naturii, altceva decât cei de astăzi.

Preotul profesor Moise N. Pacu, deputat de Covurlui, care a bătut județul în lung și-n lat, vorbea, în 1891¹, cu încântare de drumul de la Oancea spre Rogojeni, flancat de nucii seculari din viile de pe margine.

În răspunsul la *Chestionarul istoric*, partea Iⁱⁱ, al lui Nic. Densusianu, din 25 iunie 1893, învățătorul P. Băgulescu, din Rogojeni, menționa existența pe moșia satului reședință de comună a unui nuc de 300 de ani și a unui frasin, pe moșia satului Vădeni de aceeași vârstă.

Din cele 9438 de hectare, cât însumau, în 1893, moșiile satelor Rogojeni, Vădeni și Chirilești, 4290 erau păduri, 371,8 ha iemaș, 228,90 ha fânețe, 211 ha vii, 20 ha grădinării, 143 ha livezi și vetre de sat și doar 3,718 ha arabile.

Deasupra Găneștilor am apucat noi înșine stejari seculari apărați cu sfințenie de oameni.

Înspre Blăgești, începând de la punctul Frasin, se întindeau păduri uriașe. Și în Pâcla – mai erau, prin anii '50, salcâmi seculari.

Natura era încă genuină, ocrotitoare, plină de taine și de roadele specifice.

Cacea, locul inundabil azi, din estul satului, sau Șesul dintre Prut și sat erau zone binecuvântare pentru grădinărit.

Despre Prut și bălțile Rădeanu și Mața nu mai vorbim! Aici se găseau, ca într-un rai al pescarilor și vânătorilor, păsări exotice (făcând concurență Deltei Dunării) sau animale precum nutrii, dihori și castori. Pe vremuri vor fi existat și elani, „cu coarnele ca niște păduri” – cum se exprima M. Sadoveanu – de vreme ce al treilea afluent ca mărime al Prutului, ce-și varsă aici apele, se numește Elan. Grindurile, luncile, pădurile și dealurile erau pline de lupi, câprioare, vulpi și mai ales de iepuri. Vânătorii din alte zone, veneau la noi ca într-un rai visat să-și umple tolbele goale.

Peștele, foarte divers, se găsea din abundență. Despre bunicul, Toader Oprișan, se povestea că ar fi încărcat o căruță întreagă cu chișcari (țipari), scoși din mâlul unde se băgaseră în așteptarea noilor inundații. Linul (pește foarte rar astăzi), păstruga (urcând din Dunăre), crapul ruginiu, știuca și somnul uriaș, impresionau prin cantitate și mărime. Ultimii somni de 50–60 de kg au fost prinși de lipoveni la sistematizarea bălții Rădeanu, în anii '70 ale secolului trecut.

1. *Cartea județului Covurlui*, partea a II-a, București, 1891.

Toate aceste minuni au dispărut ca sub bagheta unui vrăjitor satanic o dată cu colectivizarea.

Oamenii și-au pierdut continuitatea pe locurile muncite cu grijă și îngrașate din străvechime, unii și le-au abandonat, spre a nu da cote și impozite mari, iar pădurile și pomii, izolați au fost tăiați, fie de forurile iresponsabile, fie de sătenii mai iuți de mână.

Rezultatul îl vedem în toată țara: o natură secătuită, distrusă, chiar otrăvită cu chimicale și schimbată structural în resorturile ei intime.

Ploile binefăcătoare altădată, venind la timp, s-au împutinat simțitor, într-o vreme și din cauza bombardării norilor cu proiectile de către vecinii de la Răsărit, spre a-și apăra orezăriile amenajate pe locurile de refugiu al viiturilor Prutului.

Populația mult diminuată numeric și îmbătrânită a satului se uită spre cer și nu înțelege de ce o pedepsește Dumnezeu...

Ultima biserică a satului, de 100 de ani.

Terenurile arabile, pădurile, viile, bălțile, pășunile și oglinzile de apă

Spre deosebire de așezările vecine, mai ales de cele de către apus, Vădenii au poate cele mai diversificate forme naturale cultivate sau lăsate ca atare cum le-a imaginat Dumnezeu.

În vechime, când pădurile se întindeau pe suprafețe largi, terenurile arabile erau relativ reduse, mai ales la Vădeni, unde locuitorii erau puțini și tot s-au împuținat datorită invaziilor tătarești, turcești și rusești.

În special teii, stejarii și frasinii ocupau cam 2/3 din moșiile boierești, odinioară voievodale.

Numai așa se explică existența aceluia frasin uriaș din dreapta Ielanului, în apropierea drumului către Blăgești, care avea cu mult peste 300-400 de ani. Sau păstrarea unor nuci în părțile Rogojenilor cam tot de aceeași vârstă.

Dar după 23 aprilie/5 mai 1865, de la intrarea în vigoare a primei împroprietări a lui Cuza, s-au tot tăiat și scos copacii și terenurile agricole au sporit în defavoarea pădurilor.

Pe raza așezării Vădeni existau în secolul al XIX-lea următoarele tarlale. Le înșirăm de la Sud spre Nord: Grăpoaia (unde a căpătat terenuri după căsătorie atât bunicul Toader Oprișan, cât și fratele lui Nicolae), Comoara (la Comoară), Pâcla, Rădeanu, Valea Țarnii, Valea Frasinului, Valea Orbului, Mața și Căcecea.

S-au adăugat Telejnu, inițial sat, apoi baltă, acum, în parte teren arabil, și amplul spațiu dat – în majoritate Vădenilor – de la marginea sudică a satului până către Rogojeni, pe unde fusese inițial moșia familiei princiare Callimachi, cumpărată apoi de Titi Vasiliu (Bolnavu) și împărțită, de stat, în 1921-1922, foștilor militari în primul război mondial.

Foarte puțin teren agricol a rămas pentru împroprietărirea din 1945.

În ce privește viile, deși aproape toți oamenii aveau de unde să culeagă struguri pentru vin, ele ocupau, ca întindere, o suprafață relativ mică, până-n 30-50 de hectare.

Una dintre cele mai vechi vii era a noastră, din Pâcla, pusă de bunicii Toader și Neculai Oprișan. Întrucât, după moartea bunicului, a fost împărțită în trei părți pentru tata, pentru mama Tudorița Mocanu și pentru mama Ileana Carp de la Blăgești, mama a hotărât să mai pună o suprafață chiar mai mare decât căpătase tata ca moștenire.

Însă tarlaua aproape exclusivă de vii era cea de la Comoară.

Existau vii și-n Grăpoaia și chiar și în grădinile oamenilor.

Se producea vin bun, vestit, deși abia târziu s-au plantat vii nobile, nu prea multe cca. 3-5 hectare și apoi cele nobile ale Colectivei, care între timp s-au păraginit și au fost scoase.

Aparent, pădurile ocupau o suprafață mică de teren pe raza satului Vădeni, dar aproape nu exista locuitor care să n-aibă câteva prăjini de salcâmi. Acesta era lemnul de bază și pentru construcții și pentru foc.

Se păstrau trunchiurile de copaci mai ales pentru clădit case sau pentru pari (stâlpi) de gard.

Pentru foc exista destul stuf, coceni, „bețe“ de floarea soarelui etc.

Pășunile însumau suprafețe imense între Prut și cele două bălți, inclusiv spațiul asanat din Telejnu. Aveau ce mânca vitele, de primăvara foarte devreme, când răsărea iarba și apărea suliga (vârfurile noilor trestii la stuf) până toamna târziu.

În ce privește bălțile, ele erau foarte bune nu numai prin limpezișurile de ape, pentru pescuit, dar mai ales pentru stuful și papura, care creștea de la sine în ele, producând materialul de construcție esențial, la Vădeni, pentru acoperirea caselor, pentru garduri (stuful) și pentru împletirea coșurilor și a rogojinilor (papura).

Mai ales prin bălți, care au alimentat oamenii din cele mai vechi timpuri și le-a asigurat materialul de construcție, întâi a colibelor, a bordeielor și a caselor, Vădenii au fost și mai sunt un rai al naturii chiar până astăzi.

Glugă de maldări de stuf.